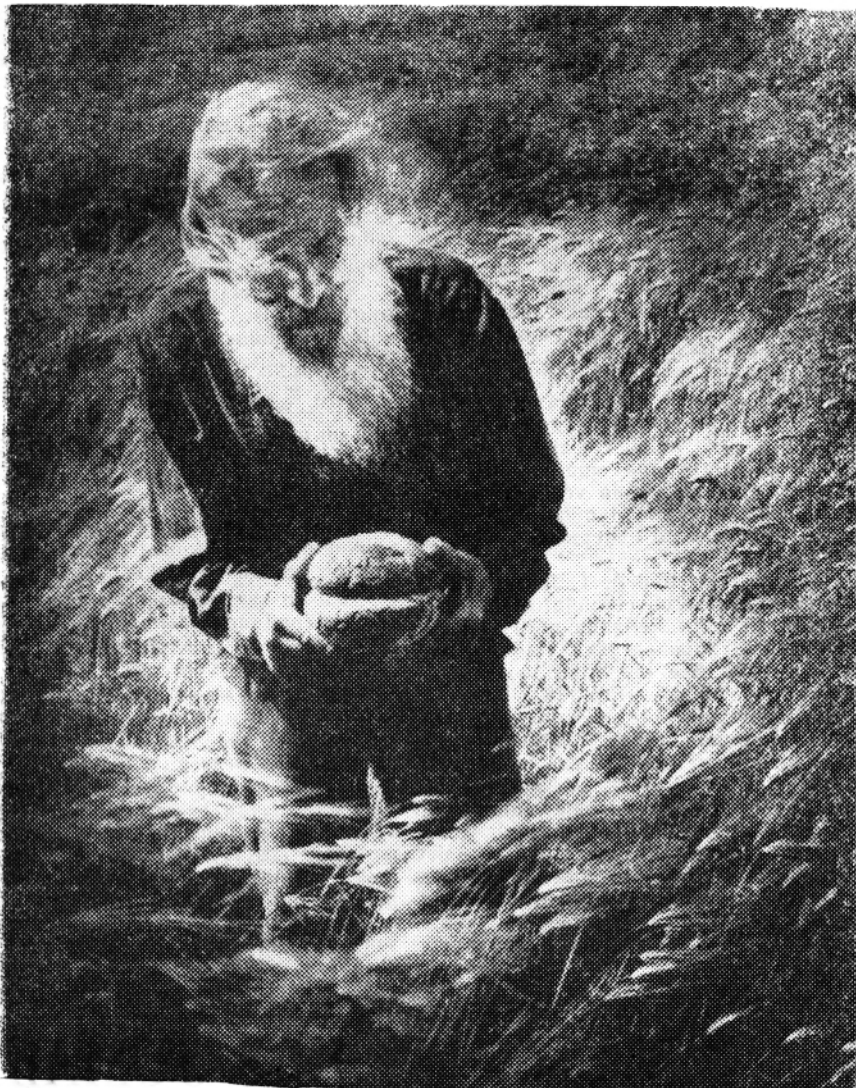

Koidutäht

KRISTLIK INFOLEHT

✦ 9 (10)

1990 ✦

Õigus usu läbi

Sama kindel, kui on Jeesuse Kristuse elu ja lunastustöö Kolgatal, on ka see, et nüüd on ta meie kõikide Eestkostja taevases pühamus. Koos pikima piiblliliku ajaperioodi lõppemisega algas ülestunnistatud pattude kustutamine taevases pühamus. Seda kõike võib väga selgesti välja lugeda omal ajal antud maise ohvri- ja pühamuteenistuse sümbolitest. See on tõsine ja rõõmus moment korraga. Tegemist on ju ikkagi kohtuga. Rõõmsad on need, kes saavad õigeks mõistetud. Kuulutus õigeks mõistmisest usu läbi Jeesusesse on rõõmusõnum. Erilise kaas-aegse lähenduse omandas see sõnum alates 1888. aastast.

«Sel aastal Minneapolis, Minnesotas, peetud General Konverntsi istungil esitasid kaks noort meest (A. T. Jones ja E. J. Waggoner) saadikutele jumaliku ettenägemise juhtimisel kuulutuse usust õigekssaamisest, kuulutuse, mis tekitas palju vaidlusi. Paljud saadikud, eriti vanemad jutlustajad ja juhid, leidsid kuulutuse olevat ebakohase.

Vähesed rõõmustasid kuulutuse üe ja võtsid selle vastu.»

Miks?

Tänapäeval võib leida õigeusklikke juute, kes juurdlevad ettekuulutuste üle, mis on omal ajal antud Aabrahamile, Iisakile ja Jaakobile.

«Millal ärkab meie isade Jumal ja täidab oma kauaoodatud töotuse saata Iisraelile Messias? Millal muudab Ta Jeruusalemma kogu maailma rõõmuks? Või on meie suur Messias-ootus asjatu?

Need, kellel on õnne jõuda Jeruusalemma endise juutide pühamu lähedale,

(Järg 2. lk.)

On suvest saand hiline sügispäev,
rändlindude parved on taeval.
Kodu-kuuskedes vindilaul vaikseks

tuul leinakaskedes kaebab.

See on sügis!
Ta tumeda taeva all
kord kiirtevihk päikesekulda,
kord ruttab vihmapihv madalal
ja pisaraid langeb mulda.

jäänd —

Neid langevaid pisaraid KEEGI loeb,
rahekillud TA peos on loetud.
Ka päikesekiired, need soojad ja head,
mis päev-päevalt viljasse kootud.

See on ELU!
Need pisarad — päikesekuld
ja lahkuvad lindude parved.
Ja sügavalt küntud südamepõld ...
Ning kuskil on teradki arvel!

L. SUNDJA

Õigus usu läbi

(Algus 1. lk.)

kogunevad vana templiaseme edelanurgas asuva Nutumüüri juurde. Seal valavad nad välja oma kaebused ja palved vanemate Jumala ette.

Meie koputaksime meeleldi nende õlale ja ütlesime: «Sõbrad, teie võite oma nutu lõpetada! Abrahami, Iisaki ja Jaakobi Jumal pole uinunud ega hoolimat. Ta on oma töötuse täitnud. Ta on tõesti saatnud Messias — Jeesuse Naatsareti! Raskus on vaid selles, et teie esivanemad ei tunnistanud Teda, kui Ta tuli, ja löid Ta risti!

Kas on võimalik, et vagadel seitsmenda-päeva adventistidel on ka oma Nutumüür?

Mõelge neile palvenädala loengutes, laagrikoosoleku jutlustustes, General Konverentsi istungitel ja aastakoosolekutel tehtavatele kestvatele üleskutsetele, milles tungivalt soovitatakse palvetada selle pärast, et Issand täidaks Oma lubaduse ja avaks taevaluigid hilisvihma elustavate hoogude saatmiseks oma rahva peale.

Nad mõistavad, et hilisvihm tähendab Püha Vaimu viimset andi, mis valmistab evangeeliumi-vilja lõikuseks, nõnda nagu vanaaegses Palestiinas lõikuseelne vihm valmistas ette põllumehe unistuse täitmist. Hiline vihm kutsuks välja kolmanda inglil kuulutuse valju hüüde ja lõpuks täitaks maailm selle aust. Ja siis võiks Issand tulla suure väe ja auga! Miks ei ole vastatud neile üle sajandi kestnud palumistele?

Kindlasti koputaksid mõned taevased olendid meie õlgadele ja ütlesid: «Lõpetage oma kaebamine vastamata palvete pärast! Ta on juba alustanud hilisvihma ja valju hüüdega. Raskus seisab selles, et teie isad ei tunnistanud taevast andi, kui see välja valati ja nad hülgasid selle samuti, kui juudid hülgasid oma Messias kaks tuhat aastat tagasi.»

Säärased uudised on enamikule seitsmenda-päeva adventistidele tänapäev sama hämmastavad, nagu oleksid meie selitused juutidele Nutumüüri ääres. Ent see on tõsi.

Säärase vapustava uudise üks kasinatest avaldustest ilmus teoses «Index to the Writings of Ellen White» (l. lk. 1581) pealkirja all «Vali hüüd». «Vali hüüd on juba alanud Kristuse õiguse ilmutamises.» Järgides mõtet, leiame vastava väljavõtte:

Käesoleva aasta jaanuari alguses ilmus «Edasis» ühe tohtri artikkel, kus ta nimetas Soodoma hävitamist Jehoova poolt massimõrvaks. Arutasime seda artiklit ja mina saatsin omapoolse vastulause. Selle põhjal seadsin kokku väikese artikli, mis soovitati mul saata «Koidutähele».

Kas sobib Piibli abil ennast õigustada? Valida sealt välja mõned kirjakohtad, mis räägivad pahedest, ja väita, et Jumala Sõna õigustab seda või teist tegu. Järelikult, kui mina olen teinud ebiõige teo, on ka Jumal ebaõiglane. On oht jätta «kahe silma vahele» eelnevas või järgnevas tekstis antud õpetused-hoiatused. Piibel õpetab ainult head, näidates, miks see või teine asi halb on. Kas võib Soodoma linna hävitamise loost välja lugeda, et see oli massimõrv Jumala poolt, et selles

«Läbikatsumise aeg on just meie ees, sest kolmanda inglil kuulutuse vali hüüd on juba alanud Kristuse, meie patteandestava Päästja õiguse ilmutamises. Sellega tõuseb valgus inglil käest ja ilmamaa läheb valgeks tema auhiilgusest» («Selected Messages», I, lk. 363).

See väljendus tõstatab ebaameeldivad probleemid. Kui jumalikust Vaimust juhitud käskjalg võis nõnda nimetada 1888. aasta kuulutust, miks on siis sajan aastat mööda läinud? Kolm aastat enne 1888. aasta kuulutust seletas Ellen White, et kui algab hilisvihm ja vali hüüd, siis «levib töö nagu tuli kõrges» («Selected Messages», I, lk. 118). Tõesti «lõputöö on väga kiire» («Testimonies for the Church», IX, lk. 11). Ent alates tema innustavast 1892. aasta avaldusest on töö läinud edasi piinlikult aeglaselt. Inimesed planeedil Maa sünnivad kiiremini, kui suudame neile viia kuulutust, mida peame viima. Iga möödunud aasta jätab meile suurema tunnistuse koorma.

«Tahtmatus loobuda kindlaks kujunenud arvamistest ja vastu võtta tõde, et Galaatia raamatus räägitakse kümnest käsust, oli põhjuseks, miks Minneapolisese pandi vastu 1888. aasta Waggoneri ja Jones'i kuulutusele. Ohutades seda vastupanu läks Saatanal märgatavalt korda eemal hoida Püha Vaimu erilist väge, mida Jumal igatses oma rahvale jagada. Vaenlane takistas selle jõu saamist, mis oleks võinud olla neil maailmale töö viimiseks nii, nagu kuulutasid apostlid pärast Nelipühi. Valgus, mis pidi ilmamaad valgustama oma auhiilgusega, oli tõkestatud meie oma vendade tegevuse tõttu ja hoiti suurel määral ära maailmast» («Selected Messages», I, lk. 234.235).

Valgus, mida töid A. T. Jones ja E. J. Waggoner, oli prohvetikuulutuse täitumine (Ilm 18. ptk.) neljanda inglil tulekust, mille tõttu «ilmamaa läks valgeks tema auhiilgusest». See on Piibli vaste sõnadele «vali hüüd» (Ilm 18,2; 14,9).

«Märgatavalt» ja «suurel määral» «läks Saatanal korda» takistada meie rahvast valgust saada ja ära hoida maailmast. See lihtne töö seletab põhjusi, miks meie maailmamisiooni tabas ligi sajandi vältel vaimulik viljatus, kaasa arvatud kaotused Hiinas ning pidev nurjumine ja vaimulik jõuetus paljudes teistes piirkondades. Kui hilisvihm on vaimulik kaste, siis selle puudumine tekitab vaimuliku põua!

linnas hukkus koos halbadega ka palju süütuid...

Nõnda arvas ka Aabraham ja palus Jehooval Soodomat mitte hävitada (l. Ms 18,16–33). Jehoova aga ütles talle: «Ma ei hävita seda linna, kui seal leidub kasvõi kümme õiget.» Aga ei leidunud. Lott oli ainus, kes ol selles pahelises keskkonnas suutnud säilitada headuse ja jumalakartuse.

Lott istus parajasti Soodoma väravas ja nägi kaht meest linna tulevat. Ta taipas kohe, mis võoraid Soodomas ähvardas. Seda enam, et oli lähenemas öö. Kuulnud, et nendel ei ole õomaja ja nad kavatsevad väljas ööbida, palus Lott nad oma katuse alla. Kui ta oli mehed oma majja viinud, kogunesid Loti majja juurde «niihästi noored kui vanad, kogu rahvas viimseni ja ütlesid temale... Too

Vahendajad, keda saatan kasutas oma plaanide elluviimisel, olid «meie omad vennad», kelle «tegevus» oli vastupanu ja tagasitõrjumine. Peame avameelselt tunnistama, et «meie omad vennad» olid peamiselt tolleaegsed General Konverentsi ja kohalike liitude juhid, kes tegutsesid koguduses, nagu juudi juhid tegutsesid oma rahva hulgas, et tagasi tõrjuda nende kaua-oodatud Messias.

Aastakümnete kestel oleme olnud nõutud, kuidas neid rahutukstegevaid asjaolusid seletada. Maha rõhuda tõde või kõrvale hiiida ilmsetest tõenditest pole tee meie raskuste kõrvaldamiseks ja lahendamiseks. See ei saa iial rahuldada uurivat meelt.

Sajandite kestel on olnud ka juutidel samasugune probleem, kui nad on püüdnud seletada oma lastele, mispärast nende kaua-oodatud Messias pole ilmunud. See on kimbatusse viiv. Kui Joseph Wolff oma isa siiralt seletada palus, kes on Jesaja 53. ptk. Kannatav Sulane, kui ta pole Kristus, keelas tema isa valjult talle sellist küsimust uuesti esitada.

Meile on ainus tee tervitada kogu tõe avaldamist! Kogudus ei vii iial lõpule maailma evangeliseerimise ülesannet, kui ta täpselt ei tea, miks Issand on nii kaua viibinud ja kui ta ei taasta vanemate eшатолоогilist usaldatavust.

Need, kellele Kristus on usaldanud suure valguse, keda Ta on ümbritsenud aulike võimalustega, on ohus nagu juudid, mitte käia valguses, olla täis oma arvamiste kõrgust ja eneseülendust» (Rev. a. H., 4. veebr. 1890).

Kui me võime midagi öelda juutide aitamiseks Nutumüüri ääres, siis õhutama neid uurima otsesest allikast sadu säilinud aruandeid Naatsareti Jeesuse kohta, et nad võiksid Temas näha prohvetikuulutuste täitumist ega tarvitseks asjatult oodata tulevikku.

Meil on samuti tark tegu uurida otseselt säilinud aruandeid 1888. aasta kuulutuse kohta ja lubada aulikku valgust meie südamesse paista.

1888. aasta kuulutajate taevast saadatud originaalses kuulutuses on rikkalikult meelikõitvaid mõisteid, mis on tänapäeva rahvapõlvele peaaegu tundmatud. Kui oleme oma südame ette valmistanud ning täiesti aru saame, milline oli hilisvihma ja valju hüüde algus, siis oleme paremini ette valmistatud praeguse aja jaoks, oleme hoiatud pettusest ja vales ning võime inimsoole viia tervendavat kuulutust, mis kiirendaks Issanda tagasitulekut.

KAS JUMAL

nad välja meie kätte, et saaksime neid katsuda.» (l. Ms 19,4–5). Lott sai aru, mis võoraid mehi ähvardas. Ta palus rahval neid mitte puutada, kuid miski ei aidanud. Rahvas üritas väe võimuga Loti majja tungida, kuid külalised löid sissetungijaid pimestusega. Alles nüüd taipas Lott, kellega tal on tegemist. Inglise ütlesid Lotile: «Kas sul veel keegi siin on? Oma väimehed, pojad ja tütreid ja kõik, kes sul siin linnas on, vii siit ära, sest me hävitame selle paiga, kuna hädakisa nende pärast on Jehoova ees suur, ja Ta on meid läkitanud seda tegema.» (l. Ms. 19,12–13). See aruanne näitab, et vägivõlv ja kõlvatus selles linnas oli tuntud

USUPUHAUSTUS

Mis see oli? Mis see on?

«Vaata, seesinane on seatud langemiseks ja tõusmiseks paljudele Iisraelis ja tähiseks, mille vastu räägitakse — ent sinu omastki hingest peab möök läbi tungima — et saaksid avalikuks paljude südame mõtlemised!»

Lk. 2,34.35

1995 aastat tagasi oli paljudele selge, nii edasi elada ei saa, peab saama paremaks ja puhtamaks! Aga kuidas? Kes mind aitab?

Sel ajal ilmus Joosepile ingel teadaandega Jeesusest, kes «päästab oma rahva nende pattudest». Mt. 1,21. S. t. tuleb isik, kes nende usu puhastab. Niikaua kui eksisteerib usk, on alati tulnud võidelda usu eest, mis kord pühadele anti. (Jd. 3). Mis see on — usupuhtus, usupuhtastus?

Vastused võib liigitada kahte ossa.

I variant: Usu puhtuse küsimus on kiriku käes. Kiriku poolt volitatud vaimulikud esitavad usu kõigiti puhtalt ja õigelt. On vaja vaid vastu võtta ja täita vaimulike nõuandeid. Kirik kannab usupuhtastuse küsimuses vastutust koguduse liikmete eest. Liige on usupuhtastuse küsimustes vastutusest vaba.

II variant: Usu puhtuse küsimus on igale usklikule isiklik küsimus. Igaüks on isiklikult vastutav oma usu puhtuse eest Jumala ees. Vastutust ei saa veeretada oma vaimulikule või kirikule. Puhtast usust ei või loobuda ka siis, kui usu säilitamine põhjustab elu kaotuse.

I variant eeldab, et kirik ei eksi. II variandi teravik on inimese isiklikul vastutusel ja elu küsimustel.

Usupuhtastust liikuma panevaks jõuks oli põhimõte: **Piibel ja ainult Piibel on inimese usu ja elu reegel.** Kõik inimesed on ekslikud, ka vaimulikud ja kirik. Jumal üksi on eksimatu. Tema üksi teab kõik. Seega Piibel, Jumala Sõna on eksimatu. Kui kirik ei tegutse ja ei õpeta Piiblit, Jumala Sõnaga kooskõlas, tuleb valida Piibel elu ja usu juhtnõõriks.

Selline põhimõte pani inimesi võrdlema kiriku õpetust Piibli õpetusega. Tegelikult on Piibel sellise suhtumise heaks kiitnud Ap. 17,11 «Need olid üllamad kui Tessaloonika juudid: nemad võtsid sõna vastu kõige hea meelega ja uurisid iga päev kirjast, kas see on nõnda nagu kuulutati.» Kirik aga ei kannatanud krii-

tiikat. Nüüd selgub, et usupuhtuse kaks erinevat kontseptsiooni põhjustasid ka kaks erinevat usu puhtuse kaitse kontseptsiooni.

Põhimõtte «usu puhtus on kiriku käes» loogiline jätk on «usu puhtuse kaitse on kiriku käes». Kirik valib vahendid, põhimõtted, annab seadused ja rakendab need «puhta usu» säilitamiseks. Kirik ütleb, milline usk on puhas. Tulemuseks oli inkvisitsiooni kohtu tegevus ja 50 miljoni teisitimõtteleja piinarikkasse surma saatmine.

Need, kes usu puhtuse oma südame-tunnistusele võtsid, võitlesid usu puhtuse eest uurides Piiblit, et võrrelda oma usku Jumala Sõna õpetusega. Otsides Jumala abi ja juhtimist, jäid nad oma usu põhimõtetele ustavaks ka siis, kui selle eest tuli surma minna.

Usupuhtastuse hümniks sai M. Lutheri laul «Üks kindel linn ja varjupaik on meie Jumal taevas...» S. t. usupuhtust tunnistab esmaseks: Piibli juhtimisel Jumala juurde — Jumala juhtimisel Piibli juurde.

Piibel on raamat usupuhtastusest ja usupuhtastajatest. Selle tõttu on Piibel ise muutunud rünnaku objektiks. 1229. aastal keelas Toulousi kirikukogu Piibli lugemise surmanuhtluse ähvardusel, et inimesed ei näeks kiriku eemaldumist Piibli õpetustest. Asemele anti katekismus, kiriku traditsioonid, pühakud, neitsi Maria, ikoonid. Kiriku traditsioonid tunnistati kõrgemaks Piibli õpetusest. Nii püüdis takistada usupuhtastust, Piibli õpetuse elu rakendamist inimeste poolt. Piibli prohvettlike ettekuulutuste tundjatele ei olnud selline usustaganemine üllatuseks. 2. Ts. 2,3-4 «...kui on tulnud ärataganemine». Tekst viitab kristluse saamisega riigiusuks kaasnevale ärataganemisele Kristuse algõpetustest ja Jeesuse Kristuse isiku asendamisele pühakute ning maisete kirikujuhtide ja paavstidega.

M. Luther ütles: «Paavst jääb anti-kristuseks kuni Kr. II tulekuni». See sai võimalikuks, kui «tervet õpetust ei taha, vaid otsivad õpetusi iseenese himude järel» 2. Tm 4,3,4. Inimesed otsivad seda, mis neile meeldib. Uha enam meeldib patt. Nii ongi menüü need õpetused, mis arvestavad masside soovidega hüljates Jumala Sõna.

Piibel hoiatab «valekuulutajate silma-kirjaliku vagaduse» eest 1 Tm. 4,2. Pau-

lus läheb veelgi kaugemale: «Sest need inimesed on valeposliid, petised töötelligad, kes endid moondavad Kristuse apostleiks. Ja see ei ole ime; sest saatan ise moondab ennast valguseingliks. Sellepärast ei ole suur asi, kui ka tema abilised endid moondavad õiguse abilisteks» 2. Kr. 11,13—15.

Ka Jeesus hoiatas pealiskaudsuse eest usu küsimustes: «Mitte igaüks, kes minule ütleb: Issand, Issand, ei saa taevariiki, vaid kes teeb mu Isa tahtmist, kes on taevas. Mitmed ütlevad minule tol päeval: Issand, Issand, kas me ei ole sinu nimel ennustanud ja sinu nimel ajanud välja kurje vaime ja sinu nimel teinud palju vägevaid tegusid? Ja siis ma tunnistan neile: ma ei ole elades teid tundnud, taganege minust, te ülekohtutegijad!» Mt 7,21—23.

Usupuhtastuse «kirikliku puhtuse» mõtte tippsaavutuseks on Jeesuse ristilöömine. Iisraeli vaimulikud juhid otsustasid kõrvaldada menüü ka tülika tõerääkija selleks, et säilitada oma võimu rahva üle. Piibel kuulutab ette, et see liikumine on võimu säilitamiseks valmis edasisteks repressioonideks. Ilm. 13,15: «Ja temale anti meelevald anda metsalise kujule vaim, et need, kes ialgi ei kummarda metsalise kuju, ära tapetaks.» Teisitimõttelejate surmanuhtluse väljakuulutamise näitab, et nende usu olukord on kõlbmatu. Nad sunnivad teisi vastu võtma enda põhimõtteid, hüljates Jumala Sõna põhimõtteid.

2. Tm. 3,13: «Aga kurjad... lähevad ikka pahemaks eksitades teisi ja eksides.» Seega on Jd. 3,4 üleskutse olnud ja jäanud aktuaalseks: «Armsad, et mul oli kange hool kirjutada teile meie ühisest öndsusest, siis oli mul tungiv vajadus manitseda teid võitlemisele pühadele kord antud usu poolest. Sest teie sekka on poetunud mõningaid inimesi, kes juba ammu on pandud kirja tulevase hukatuse jaoks, jumalatuud, kes meie Jumala armu tarvitavad, et lodevalt elada, ning salgavad meie ainsa valitseja ja meie Issanda Jeesuse Kristuse.»

Vastuseis usupuhtastusele kasvab ja usupuhtastuse liikumine kasvab. Näide on ka meie kirikukalendris.

31. okt. — usupuhtastuspüha.

1. nov. — pühakute päev.

2. nov. — hingede päev.

Usupuhtastuspüha kõrvale on taas ilmunud kaks püha, just need, mille vastu usupuhtastajad võitlesid.

ROLAND LÖHMUS

ON ÕIGLANE?

pikema aja jooksul. Loti väimehed aga, kuulnud äiapapa hoiatavat ja paluvat kõnet, arvasid selle naljaks. Nad ei tahtnud mõelda sellele, et nende «heal» elul tuleb lõpp. Nii nad keeldusid linnast lahkumast. Hommikul talutasid inglid veel tõrkuva Loti koos tema naise ja kahe tütrega kättpidi nende hävimisele määratud kodulinnast välja. Neil soovitati minna mägedesse ja mitte tagasi vaadata. Loti naine aga oli oma südames teinud mõõndusi kauni ja rikka elukoha kasuks õigluse ja headuse asemel. Tema hinge ei vaevanud kohutav kõlvatus ja vägivald sel määral, et oleks olnud valmis loobuma sel teel omandatud rikkusest ja ker-

gest elust.

Õpetlik lugu, kas pole? Kahjuks jääbki ta paljudele inimestele lihtsalt vana-aegseks muinasjutuks. Kui me aga tule-tame meelde, et see pärineb mitte muinasjuturaamatust vaid Pühakirjast, siis peame mõistma, et Jumal tahab meile sellega öelda midagi enamast. Iga Piiblis kirjeldatud sündmus või olukord nõuab edasimõtlemist, siis haakub selles sisalduv õpetus meie igapäevase eluga. Siis me saame aru, et õigustada enda tegusid Piibli ridadega on väär. Jumal tahab meile öelda, et me ka keset halbust hoiaksime oma südame puhtana, et pääseksime nagu Lott.

Jeesus ütles: «Samuti, nagu oli Loti päevil, nõnda on ka Inimese Poja päeval... aga sel päeval, mil Lott väljus Soodomast, sadas tuld ja väevilv taevast

ja hävitas kõik. Otse nii peab olema sel päeval, mil Inimese Poeg ilmub!» Lk. 17,29—30.

Inimesed ei usu, mida nad veel kogenuid ei ole. Nii ei uskunud ka Soodoma elanikud, et pahel võiks sellised tagajärjed olla.

Püüdkek siis selle poole, et olla nende hulgas, keda hukkuvalt maalt pääsetatakse. Kui ilmutatakse kõikide südame-te mõtted, nii ustavate kui ka uskmata-te omad, siis inimene näeb, milleni tema valik on teda viinud, siis ühinetakse ot-susega: «Õiged ja tõelised on Sinu teed, Sa rahvaste Kuningas! Kes ei peaks kart-ma Sind, Issand, ja andma austust Su nimele?... sest kõik tulevad ja kum-mardavad Sind sellepärast, et Sa õiged kohtuotsused on avalikuks saanud.» Ilm 15,3—4.

MATI AALOE

POLTERGEIST- kurjade vaimude märatsus

Looduses on olemas nähtamatud jõud. Hännastav, kui püsivalt on inimkond neid tundma õppinud. Selle tulemusena kasutame elektriseadmeid peaaegu kõigis valdkondades. Kuid on ka nähtamatud jõud, mis ei allu meie meelte uurivale kontrollile, vaid kalduvad rohkem tujude ja tunnete maailma.

Septembri algul kutsuti Järvakandis kohale miilits. Paljusid majaelanikke vapustas nähtamatute jõudude möll pea öö läbi, neli tundi. Nähtamatud käed pildusid mööblit, lauanõusid ja toiduaineid. Järgmistel päevadel sõitsid kohale ufoloogia nähtusi uuriva komisjoni esindaja, ajakirjanikud jne. Konstateeriti — tüüpiline poltergeisti nähtus. Nenditi, et selles valdkonnas on palju ebaselget ja peab veel palju uurima.

Tüüpiline oli ka vaikimine Piibli ja Jeesuse Kristuse avaldustest selles valdkonnas. Neist vaikuti ja mindi mööda, nagu ei oleks mingeid andmeid ega seisuksid Piibli veergudel sel teemal. Aga just Tema, kes on oma elu andnud inimese õnne nimel, Tema, kes on veenvalt tõestanud, et Ta meid armastab, Tema, kes on surnud ja üles tõusnud, Tema on võinud nähtamatu maailma vägevad vaenlased. Tema poolt antav informatsioon oleks tähtis tähele panna ja selle informatsiooni valgel anda hinnang ka teistest allikatest pakutavale informatsioonile.

Mis siis tegelikult toimub selliste nähtamatute jõudude märatsuse korral? Markuse evangeeliumis on toodud aruanne mehest, kes erilise jõuga purustas kõike ja oli umbruskonna hirmuks. Matteuse evangeelium täiendab, et mehi oli kaks (Mt. 8,28). Isegi ahelad ei suutnud teda pidada. Tema ümber valitses täielik vägivalda pidurdamatuse õhkkond. Inimesed vältisid seda paikkonda. Põhjus oli selles, et teda ümbritses või tema kaudu või sees tegutses leegion kurje vaimu.

«Ja nad tulid teisele poole merd gerasalaste maale. Ja kui ta paadist väljus, kohtas teda varsti haudadest tulnud mees, kellel oli rüve vaim. Mehe eluase oli surnuhaudades ja keegi ei suutnud teda ahelatega kinni panna, sest ta oli mitu korda olnud kinni jalaraudus ja ahelais, aga oli ahelad puruks kiskunud ja jalaraudad kaiki murdnud, nii et ükski ei suutnud teda taltsutada. Ööd ja päevad läbi oli ta aina mägedel ja surnuhaudades ning karjus ja peksis ennast kividega. Aga kui ta Jeesust kaugelt nägi, jooksis ta ja kummardas teda ja ütles suure häälega kisendades: «Mis sinul on minuga tegemist, Jeesus, kõige kõrgema Jumala Poeg? Ma vannutan sind Jumala juures, et sa mind ei piinaks!» Sest ta oli öelnud temale: «Mine välja inimesest, sa rüve vaim!» Ja ta küsis temalt: «Mis su nimi on?» Ta ütles talle: «Mu nimi on Leegion, sest meid on palju!» Mrk. 5,1—9

Jeesus võttis selle õnnetu inimese oma

kaitse alla ja kurjuse jõud pidid lahkuma. Olgu vahemärkusena öeldud, et Rooma leegion koosnes ligikaudu kuuest tuhandest jalamehest ja seitsmesajast ratsanikust! Võib arvata, et see aruanne on antud selleks, et Kristuse õpilased võiksid täielikumalt hinnata imeteo suurst ja paremini mõista nende jõudude olemust ja võimu, kelle vastu neil võidelda tuli» (BC Mrk. ev. kohta).

Teine juhtum on kirjas Markuse 9,17—29. «Siis vastas keegi rahva seast: «Opetaja, ma töin su juurde oma poja, kellel on keeletu vaim; ja kus ta iganes tuleb tema kallale, kisub ta teda, ja tema ajab vahtu ja kiristab hambaid ja kii- vetub. Ja ma ütlesin su jüngritele, et nad ajaksid ta välja, kuid nad ei suutnud!» Aga tema vastas neile ja ütles: «Oh sina uskumatu lõug! Kui kaua ma pean olema teie juures? Kui kaua ma pean teiega kannatama? Tooge ta minu juurde!» Ja nad tõid ta tema juurde. Ja kohe, kui ta Jeesust nägi, raputas vaim teda ja ta kukkus maa peale ja aeles ning ajas vahtu. Ja ta küsis tema isalt: «Kui kaua aega see on temal olnud?» Tema vastas: «Lapest saadik! See on teda mitu puhku küll tulnud, küll vette visanud, et teda hukata; aga kui sa kuidagi võid, siis olgu sul meist hale meel ning aita meid!» Aga Jeesus ütles temale: «Sa ütled: kui sa võid! Kõik on võimalik sellele, kes usub!» Ja poisi isa hüüdis sedamaid ning ütles: «Ma usun, aita mu uskmatust!» Aga nähes, et rahvast ikka rohkem kokku jooksis, sõitles Jeesus rüvedat vaimu ja ütles temale: «Sina, keeletu ja kurt vaim, ma käsin sind: mine temast välja ja ära tule enam tema sisse!» Siis see kisendas ja raputas teda väga ja väljus. Ja poiss jäi otsekui surnuks, nõnda et mitmed ütlesid: «Ta on surnud!» Kuid Jeesus hakkas ta käest kinni ja tõstis ta üles; ja ta tõusis püsti. Ja kui ta koju tuli, küsisid ta jüngrid temalt isepäinis: «Miks meie ei võinud teda välja ajada?» Tema ütles neile: «See segu ei või teistil välja minna kui vaid palvega!»

Täielikult tänapäeva mõistele vastav poltergeist — raputamise, pildumine. Kuidas abi saada sellisel juhul? Ära unusta Jeesuse juhtnööre! See palve, mida Jeesus mõttes nõu andes abivajajatele ja ka neile, kes teisi soovivad aidata, ei ole formaalne palve. See ei ole ka loits. See on kippumine Jumala varju ja kaitse alla. See on Jumala tahte otsimine. Peame mõistma, et tegelikult kaitseb Jumal kõiki, ka uskmatuid. Hoolimatus ja trots selle hoolitsuse vastu on põhjus, mis avab tee nähtamatutele kurjuse jõududele.

Tuleme tagasi Järvakandi juhtumini juurde. Seal ei olnud tegevus suunatud otseselt korteri elanike vastu. Kelle vastu siis?

Kurjus ongi kurjus sellepärast, et nad

on ka omavahel riius ja kurjad. Meie äge on ilmekalt näidanud seda nii hitlerismi kui ka stalinismi ajaloos. Jeesus andis iseloomustava põhjenduse, miks Saatana kurjuse jõud ja tema riik ei või seisma jääda. «Et aga Jeesus nende mõt- teid mõistis, ütles ta neile: «Iga kuning- riik, mis on isekeskis riius, hävib ja üks- ki linn või koda, mis on isekeskis riius, ei jää püsima. Kui nüüd saatana välja ajab saatana, siis on ta riius iseenesega; kuidas siis võib tema riik püsida?» Mt. 12,25,26.

Nähtus, mida nimetatakse poltergeis- tiks, võib täiesti olla nähtamatute kur- juse jõudude omavaheline arveteklaari- mine, mis osaliselt saab nähtavaks või tuntavaks inimestele. Taolist juhtumit, kus olid ka lihtsurelikud inimesed otse füüsiliselt sündmusesse haaratud, võime lugeda Ap. t. 19,13—16. «Aga mõningad ümberrändajad juudi lausujad hakkasid Jeesuse nime nimetama nende peale, kel- les oli kurje vaimu, öeldes: «Ma vannu- tan teid Jeesuse nimel, keda Paulus kuu- lutab!» Ja need olid ühe juudi ülempreestri Skeua seitse poega, kes seda te- gid. Ent kuri vaim vastas ning ütles neile: «Jeesus ma tunnen ja Paulust ma tean, aga kes teie olete?» Ja inimene, kel- les oli kuri vaim, kargas nende kallale, sai võimust nende üle ja võitis nad ära, nõnda et nad alasti ja haavatult põgene- sid sellest kojast.»

Need «lausujad» olid koostöös kurju- se nähtamatu maailma vaimsete olevus- tega. Huvitav, et nad samal ajal, nagu tänapäevalgi paljud lausujad, püüdsid tegutseda tõelise Jumala ja usklike sildi all. Liititigi olid nad pärit kõrgemast juhtiva vaimuliku perekonnast.

Juutide hulgas oli tavaline, et keegi väitis evivat maagilisi jõude» (vt. Tal- mud Berakoth 59a, Soncino väljaanne lk. 367).

Kasutades ära oma rahvuse religioos- set mainet, hooplesid nad oma pühade raamatute kõrval nõia- ja võlusõnadega, mis nende kinnitust mööda olid päritud Saalomonilt» (BC Apt. 13,6 kohta).

Need petised kasutasid Pauluse ja Jeesuse nime isikliku tulu otstarbel. Need juudid tõendasid, et nad tervistavad hai- gustest ka oma võlukunstiga. Juudi aja- loolane Josephus, kirjutades Saalomoni oletatavast oskusest kurjade vaimude vas- tu välja astuda ning kurjade vaimude väljaamisest, lisab: «Sedalaadi tervista- miste ülistuur vägi ilmneb meie seas tä- nase päevani» («Antiquities» VIII, 2,5/4). Loeb'i väljaanne 5 kd. lk. 595). BC Apt 19,13 kohta.

Nii võime poltergeistile vaadata tagasi Piibli allikmaterjalide põhjal, kuid kõige tähtsam selle juures on, et Kristus ise annab kaitse ja on juba palunud meie kõikide eest. «Mina ei palu, et sa võ- taksid nad ära maailmast, vaid et sa neid hoiaksid tigeada eest.» Jh. 17,15.